

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/44/2012
Identifikačné číslo spisu:	9011010241
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011010241.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu C. F., narodeného XX. Z. XXXX, bytom C., D. B. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Matejom Valjentom, advokátom so sídlom Partizánske, Jesenského ul. č. 232, proti žalovanej Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o dávku v nezamestnanosti, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. júla 2012, č. k. 13S/125/2011- 41, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 18. júla 2012, č. k. 13S/125/2011- 41, p o t v r d z u j e .

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 18. júla 2012, č. k. 13S/125/2011-41, podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil rozhodnutie žalovanej z 19. januára 2011 číslo 7452-2/2011-BA, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo 4. augusta 2011 číslo 26062-7/2011-TO, o nepriznaní dávky v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Krajský súd poukázal na § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, čl. 61 ods. 1 a 2, čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“), čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) a zistil, že žalobca pracoval vo Veľkej Británii v období od 30. marca 2005 do 25. marca 2011, kde bol celkovo poistený viac ako šesť rokov. O zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie požiadal žalobca na Slovensku 30. marca 2011. Súd prvého stupňa zistil, že žalobca odišiel za prácou do Veľkej Británie s úmyslom nasporiť si finančné prostriedky na kúpu bytu v C. a vrátiť sa na Slovensko. Rodičov žijúcich na Slovensku navštevoval približne štyrikrát ročne. Spoločne s priateľkou J. T. sa vrátil na Slovensko, kde J. T. kúpila trojizbový byt a previedla spoluvlastnícky podiel vo výške 1/2 bytu na žalobcu. Zistené okolnosti

preukazujú, že žalobca mal nielen trvalý pobyt na Slovensku, ale uvádzané skutočnosti svedčia o zachovaní jeho väzieb na území Slovenskej republiky, teda aj skutočnosť, že centrum jeho záujmu zostalo na území Slovenskej republiky. Za nesprávny pokladal právny názor žalovanej, že dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Veľkej Británie nemožno žalobcovi zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 základného nariadenia.

Krajský súd úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania za právne zastupovanie advokátom 313,26 €.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie. Uviedla, že kritériá, uvedené v článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia svedčia o vytváraní väzieb žalobcu so štátom zamestnania, t.j. s Veľkou Britániou. Poukázala na dĺžku pobytu a trvalosť zamestnania a v tomto štáte, v ktorom bol s blízkou osobou, na frekvenciu jeho návratov na územie Slovenskej republiky, kedy podľa názoru žalovanej si vytváral k tejto krajine prirodzené väzby, ktoré musela žalovaná zohľadňovať a ktoré svedčia o tom, že žalobca nemal centrum svojich záujmov na Slovensku. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, prípadne ho zmenil a žalobu zamietol.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k názoru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Podľa § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení (v znení účinnom do 31. augusta 2010) poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie nároku na dávku dosiahnutím dôb poistenia v potrebnom rozsahu, zohľadní doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia uplatňovanie odseku 1 s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a odvolací súd naň v celom rozsahu aj poukazuje (§ 219 ods. 2 OSP). K veci ešte uvádza nasledovné:

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca požiadal žalovanú o dávku v nezamestnanosti 2. mája 2011 potom, ako bol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske z 13. apríla 2011 číslo A/2011/25522/40375 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 30. marca 2011.

Výnimku z pravidla, obsiahnutého v citovaných ustanoveniach zákona o sociálnom poistení, (ako to uvádza aj žalovaná v preskúmanom rozhodnutí) predstavujú prípady uvedené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, teda prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia).

Uvedené ustanovenia umožňujú zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia v prípade preukázania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania mimo územia Slovenska.

Dostatočne bolo preukázané, že žalobca pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku nebol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky, pretože v posudzovanom období pracoval na území iného členského štátu Európskej únie, a to vo Veľkej Británii (Scotland, Dundee). Správnomu orgánu predložil formulár U002 - záznam o poistení z 21. júla 2011, v zmysle ktorého bol od 1. marca 2005 do 25. marca 2011 poistený v nezamestnanosti na území tohto členského štátu Európskej únie. Preukázaná bola aj skutočnosť, že žalobca vo Veľkej Británii ukončil pobyt, počas ktorého bol podľa právnych predpisov tohto štátu poistený.

Žalovaná pre vznik nárok na dávku v nezamestnanosti posudzovala otázku zachovania väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky na základe údajov, ktoré žalobca vypísal 2. mája 2011 v dotazníku žalovanej označenom ako "Dotazník na účely preukázania bydliska na území Slovenskej republiky počas posledného zamestnania (samostatnej zárobkovej činnosti) v inom členskom štáte Európskej únie v zmysle článku 65 ods. 2, 3 a 5 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 6883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení". Zo skutočností, že žalobca vykonával návštevy blízkych príbuzných v Slovenskej republike štyrikrát ročne za obdobie šesť rokov zamestnania vo Veľkej Británii, že mal v zahraničí dlhodobé a stále zamestnanie, žalovaná dospela k záveru, že nepreukazujú pevné väzby so Slovenskom a ani s bydliskom na území Slovenskej republiky.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že konanie žalobcu počas pobytu vo Veľkej Británii jednoznačne svedčilo o zachovaní pevných väzieb s úmyslom naďalej mať bydlisko na území Slovenskej republiky. Svedčí o tom najmä skutočnosť, že zrejme zo zarobených peňazí v priebehu pobytu v tomto štáte nadobudol spoluvlastnícky podiel k bytu potom, čo byt kúpila jeho priateľka, s ktorou zdieľal pobyt v zahraničí.

Slovenskú republiku teda žalobca pokladal za "svoje zvyčajné bydlisko a svoje stredisko životných záujmov". Napokon žalovaná ani netvrdila, že žalobca vo Veľkej Británii počas svojho zamestnania konal s úmyslom zostať v tomto štáte. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu v otázke, že žalobca svojim konaním počas výkonu zamestnania (a platenia poistenia) v inom členskom štáte Európskej únie zachoval centrum svojho záujmu ako aj bydliska na území Slovenskej republiky.

Z uvedeného dôvodu bola žalovaná povinná žalobcovi zohľadniť doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov Veľkej Británie tak, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov Slovenskej republiky v zmysle čl. 61 ods. 1 základného nariadenia.

Odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd správne zistil, že nezodpovedajú zákonu rozhodnutia žalovanej o dávke v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ktorá doby poistenia dosiahnuté vo Veľkej Británii žalobcovi nezohľadnila. Preskúmaný rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca však o náhradu trov odvolacieho konania nežiadal, preto mu náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nemohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.